

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. VII.30.158/2015/5.

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Nagy és Trócsányi Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Dávid, Stanka, Szikla Ügyvédi Iroda által képviselt I. rendű, és a II. rendű alperesek ellen, választottbírósági ítélet érvénytelenítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 9.G.44.839/2014/8. számú jogerős ítélete ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek együttesen 1.270.000 (egymillió-kettőszázhetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletének alapjául szolgáló választottbírósági ítéletben megállapított tényállás szerint a felek közötti jogvita alapja a 2008. augusztus 21-én kelt óvadéki szerződés, melynek tartalmáról a felek között nem volt vita. Az óvadéki szerződés azonban több más szerződéssel állt összefüggésben, amit a választottbírósági eljárásban - a feleknek az óvadéki szerződés céljáról és a kapcsolódó szerződésekkel való összefüggéséről kifejtett eltérő álláspontja miatt - vizsgálni kellett.

1) Az I.r. alperes jogelődje, a **C.C. Zrt.** 2008. augusztus 21-én kölcsönt nyújtott (**Kölcsön I.**) az I.r. alperes és a **C.I. Zrt.** tulajdonában álló **C.B.S. Kft.**-nek. A szerződés Preambuluma szerint a kölcsön része egy projektnek, amely egyébeken mellett előirányozza azt is, hogy a kölcsön időtartamára (204 hónap) bérleti szerződés

jöjjön létre a felperes jogelődjével, a **B.S.** Kft.-vel a **B.S.I.** ingatlanra, továbbá az ingatlan használatára albérleti szerződéseket is kötnek. Rögzítették, hogy a kölcsön biztosítékaira külön okiratokban jönnek létre megállapodások, így a **B.** Kft. és a **C.C.** Zrt. között óvadéki szerződés is. A kölcsön célja az **Ó.D.I.K.** Kft. üzletrészeinek megvásárlása volt, melyet a **C.** Kft. a kölcsönszerződés napján meg is vásárolt.

2) Az I.r. alperes jogelődje a Kölcsön I. szerződés megkötésével azonos napon az **Ó.** Kft. részére is kölcsönt nyújtott a tartozásai kiegyenlítésére (**Kölcsön II.**). A szerződés Preambuluma tartalmazta, hogy a kölcsönszerződéshez kapcsolódó projekt szerint a **C.** Kft. megszerzi az **Ó.** Kft. üzletrészeinek 100 %-át, és az **Ó.** Kft. a kölcsön (204 hónap) időtartamára bérleti szerződést köt a **B.** Kft.-vel.

3) Az **Ó.** Kft., mint a **B.S.I.** ingatlannak a tulajdonosa **bérleti szerződést** kötött a **B.** Kft.-vel 204 hónapra. A szerződésben úgy állapodtak meg, hogy az akkor lép hatályba, amikor a **C.** Kft. megszerzi az **Ó.** Kft. üzletrészeinek a 100 %-át. A szerződés szerint a **B.** Kft. az ingatlan egyedüli főbérelőjeként albérleti szerződéseket köt a jelenlegi bérlőkkel. A **B.** Kft. köteles volt 2.000.000 euró összegre óvadékot adni, s a bérleti szerződés szerint az óvadéki szerződés a bérleti szerződés melléklete. Az **Ó.** Kft., mint bérbeadó a bérleti szerződés 10.4. pontja szerint kielégítheti az óvadékból a követelését, ha a **B.** Kft. bármely fizetési kötelezettségének nem tesz eleget.

4) Az I.r. alperes jogelődje és a **B.** Kft. között 2008. augusztus 21-én **óvadéki szerződés** jött létre. A választottbíróági ítélet azt tartalmazta: „a szerződés rögzíti, hogy a **B.** Kft. által nyújtandó óvadék mind a kölcsönszerződések, mind a bérleti szerződés biztosítéka (7.pont).”

A szerződés alapján a **B.** Kft. 2.000.000 euró óvadékot utalt át az I.r. alperes jogelődje javára. A **C.** Kft. és az **Ó.** Kft. eredetileg tervezett összeolvadása helyett mindkét társaság a II.r. alperesbe olvadt be 2010. december 31-én. A beolvadást megelőzően a **C.** Kft. a II.r. alperesre ruházta át az **Ó.** Kft.-ben őt megillető üzletrészeket. A II.r. alperes szintén a CIB Bank Zrt. leányvállalata.

Az I.r. alperes 2011. március 18-án felmondta a II.r. alperessel fennállt kölcsönszerződést. Arra hivatkozott, hogy a II.r. alperes - amelybe a kölcsönszerződést adósként megkötő **C.** Kft. beolvadt - esedékességkor nem tett eleget szerződéses kötelezettségének.

2011. április 6-án az I.r. alperes a követelésének egy részét az óvadékból kielégítette, az óvadék felhasználásáról az I.r. alperes nem tájékoztatta a **B.** Kft.-t.

A felmondást követően az I.r. alperes (kölcsönadó) és a II.r. alperes (amelybe a korábbi adós beolvadt) új kölcsönszerződést

kötött.

A **B.** Kft. az óvadéki szerződésből származó, az I.r. alperessel szemben fennálló követelését engedményezte egy harmadik személyre, s tőle szerezte meg azt a felperes.

A felperes keresetet nyújtott be a Választottbírósághoz, melyben elsődlegesen kérte az I.r. alperes, másodlagosan a II.r. alperes kötelezését 2.000.000 euró, valamint annak 2011. január 1-jétől számított 629.943 euró összegű kamata és az eljárási költségek megfizetésére. Másodlagos kereseti kérelmében a II.r. alperessel szemben megtérítési igényt érvényesített.

A felperes állította, hogy az óvadéki szerződés csak meghatározott személyi körre vonatkozott: csak az **Ó.** Kft.-nek a **C.** Kft.-be történő beolvadását ismeri el, más átalakulásnak a következménye az óvadéki szerződés megszűnése. Miután a **C.** Kft. és az **Ó.** Kft. a II.r. alperes Zrt.-be olvadt be, amire az óvadéki szerződés nem vonatkozott, e beolvadás időpontjában, 2010. december 31-én az óvadéki szerződés megszűnt. Az I.r. alperes ezt követően, 2011. április 6-án jogosulatlanul elégítette ki magát az óvadékból, mely a felperesnek visszajár. A Választottbíróság hatáskörét az óvadéki szerződésben szereplő választottbírósági kikötésre alapította.

Az alperesek vitatták a felperes követelését, kérték a kereset elutasítását.

A Választottbíróság a Vb/13117 számú ítéletében a felperes elsődleges és másodlagos kereseti kérelmét elutasította. Az ítélet indokolásában a következőket állapította meg: Az elsődleges kereseti kérelmét a felperes arra alapította, hogy az óvadéki szerződés - az eredetileg elképzelttől eltérő beolvadás miatt - megszűnt. A felperes álláspontja szerint ugyanis az óvadéki szerződés része volt a valamennyi szerződést átfogó projektnek, a projekt meghatározott célt szolgált és a projekt részét alkotó óvadéki szerződés csak meghatározott személyi kör biztosítására jött létre. Miután a személyhez kötöttséggel ellentétes a biztosított személyének a változása, a **C.** Kft.-nek és az **Ó.** Kft.-nek a II.r. alperesbe történt beolvadása miatt, ezért az óvadék felhasználása jogosulatlan volt.

A Választottbíróság megállapította, hogy az óvadéki szerződés és az azzal kapcsolatban álló szerződések nem tartalmaztak a szerződések megszűnése esetére a felperes jogelődje javára szóló opciós jogot biztosító kikötést. Így nem állapítható meg sem a szerződő partner személyében a másik társaságba történő beolvadás miatt bekövetkezett szerződésmegszűnés, sem lehetetlenülés, sem szerződésszegés a remélt vételi lehetőség tárgytalanná válása miatt. Az óvadéki szerződés és a bérleti szerződés összefüggő kikötései szerint a felperes jogelődje vállalta a kölcsönök visszafizetésének, valamint az Irodaház hasznosításából származó

fedezet meglétének kockázatát. A kockázatvállalást tartalmazó kikötésre tekintettel nem volt joggal való visszaélésként értékelhető, hogy a bérleti szerződés rendelkezése alapján a bérleti díj nemfizetése miatt az I.r. alperes igénybe vette az óvadékot a követelésének kielégítésére.

A II.r. alperessel szemben az óvadék felhasználása miatt előterjesztett másodlagos kereseti kérelem alapján a Választottbíróság megvizsgálta a szerződésekből eredően a **B. Kft.**-vel szemben fennálló követeléseket. Megállapította, hogy a kölcsönszerződésből származó kötelezettség nem teljesítése esetén a hitelező a követelését közvetlenül kielégíthette (óvadéki szerződés 2.5. pontja); a bérbeadónak szintén az óvadékból történő közvetlen kielégítési joga állt fenn a bérlő fizetési kötelezettségének nem teljesítése esetén (bérleti szerződés 10.4. pont). Miután az óvadék jogosultja a Ptk. 271. § (1) és (3) bekezdése alapján közvetlenül kielégíthette magát, és mivel az óvadékkal biztosított követelés összege meghaladta az óvadék összegét, a Ptk. 259. § (1) bekezdése alkalmazásának sem volt helye.

A felperesnek az ítélet kijavítása és kiegészítése iránti kérelmét a Választottbíróság elutasította.

A felperes keresetében kérte a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (Vbt.) 55. § (1) bekezdés c), d) és e) pontja, valamint az 55. § (2) bekezdés b) pontja alapján a választottbírói ítélet érvénytelenítését. Állította, hogy a Választottbíróság a felek kérelmein kívül eső kérdésben döntött, mert az ítéletét egy olyan nem létező okiratra - a bérleti szerződést biztosító óvadéki szerződésre - alapította, amely az eljárás iratai között nem is volt fellelhető. A Választottbíróság arra alapította az ítéletét, hogy a kölcsönt biztosító óvadéki szerződés a bérleti szerződést is biztosította. Ez azonban iratellenes megállapítás, mert bérleti szerződést biztosító óvadéki szerződés nem létezett.

Mivel ilyen szerződés nem létezik, az abból eredő jogvita elbírálására választottbírói kikötés sem létezhet, ezért érvényteleníteni kell a választottbírói ítéletet, mert olyan jogot ítelt meg, amelyre a választottbírói szerződés nem terjedt ki.

Állította azt is, hogy az ügyét nem tudta előadni a nem létező bérleti szerződéssel kapcsolatban. A Választottbíróság a felek bevonása nélkül - ex officio - döntött bizonyos kérdésekben. A Választottbíróságnak fel kellett volna hívnia őt, hogy az ítélet alapjául felhozott egyéb kérdésekben is terjessze elő az álláspontját, ne csak az alperes védekezésére válaszoljon.

A keresettel érvényesített jog eltért a Választottbíróság által megítélt jogtól. A Választottbíróság olyan ténybeli és jogi alapra helyezte a döntését, amelyre a kereseti kérelem nem vonatkozott.

Álláspontja szerint a választottbíróági ítélet a magyar közrendbe is ütközik, mert nem a kereseti kérelemben megnevezett óvadéki szerződéssel kapcsolatban döntött, hanem egy másik, nem létező óvadéki szerződés szerinti jogait és kötelezettségeit ítélte meg. A súlyos jogsértéshez az vezetett, hogy ez a szerződés sem a feleknél, sem a választottbíróági iratok között nem lelhető fel. A Választottbíróóság döntése az Eljárási Szabályzat rendelkezéseit is sértette.

A Választottbíróóság ítélete ezért nyilvánvalóan sérti a jogbiztonságot is. Ezzel nyilvánvalóan átlépte a jogvita elbírálásakor a bizonyítékok szabad mérlegelésével járó joggyakorlás kereteit.

Utalt arra, a felperes jogelődje elleni felszámolási eljárásban a bíróság jogerősen megállapította, hogy az óvadéki szerződés nem a bérbeadó és a bérlő között jött létre. Azzal, hogy a választottbírói döntés ellentétben állt egy jogerősen megítélt jogi ténnyel, azaz azzal, hogy az óvadék a kölcsönt biztosította és a bérleti szerződés biztosítékaként óvadékokat nem nyújtottak, a Választottbíróóság ítélete az „anyagi jogerő alkotmányos követelményét” is kétségbevonta.

Az alperesek kérték a kereset elutasítását, vitatták a felperes állításait. Álláspontjuk szerint a felperes az ítéleti tényállás iratellenességére hivatkozással kísérelte meg levezetni az érvénytelenítési ok fennállását.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek 4.686.500 Ft perköltséget.

Elsőként megállapította, hogy a Vbt. 55. § (1) bekezdésében írt okokra alapozva olyan érvénytelenítési kereset indítható, amelynek alapja a választottbíróági eljárás keretein belüli hiba vagy kötelezettségszegés. Ez az abban résztvevők jogainak sérelme miatt ad lehetőséget az érvénytelenítésre.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt érvénytelenítési ok a Választottbíróóság eljárási szabálysértését feltételezi a tárgyalásvezetés során, mert az ekként elkövetett mulasztás vagy kötelezettségszegés megghiúsíthatja a választottbíróági szerződéssel elérni kívánt cél teljesítését.

A választottbíróági eljárásban az „ügy előadása” a felperes részéről az érvényesített jognak, az annak alapjául szolgáló - jogi és egyszerű eseménytörténeti - tényeknek és bizonyítékainak az előadását, míg az alperesek részéről a felperes által érvényesített jog megnyílt, értéke vagy fennállása, a jog érvényesíthetősége vitatásának alapjául szolgáló tények és bizonyítékaik előadását jelenti.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a Választottbíróóság - a felperes következtetésével és értelmezésével ellentétben - az

ítéletében a felperes által a választottbírósági eljárásban érvényesített jogot bírálta el. A Választottbíróság értelmezte az óvadéki szerződés és a kapcsolódó szerződések egyes rendelkezéseit. A szerződéseket, bizonyítékokat értékelte és mérlegelte. A kötelmi jogviszonyokat alapító szerződéseket értelmezve állapította meg a Választottbíróság, hogy „az óvadéki szerződés és a bérleti szerződés összefüggő kikötései szerint a felperes jogelődje vállalta a kölcsönök visszafizetésének, valamint az Irodaház hasznosításából származó fedezet meglétének kockázatát.”

A Választottbíróság a keresetindítással érvényesíteni kívánt és az előadott keresettel érvényesített jogtól nem tért el. Mind a keresetindításhoz, mind a jogerős ítélethez fűződő anyagi és alaki jogi hatályok a keresetlevélben érvényesített jogra álltak be.

A Választottbíróság annak lehetőségét volt köteles megadni, hogy a felek egyformán előadhassák bizonyítási eszközeiket. A Választottbíróság eljárási cselekményeivel a tárgyalás során biztosította a felek számára a lehetőséget a tényállítások megtételére és megjelölhették bizonyítási eszközeiket is. A Választottbíróság nem tért el az előadott keresettől, a felperes jogállítással és az alperesek jogtagadásával összhangban, azokat megítélve értelmezte a felek szerződéseit, az egyes kötelezettség-vállalásokat, s csak olyan bizonyítékokat értékelte és mérlegelt, amelyeket a felek az eljárás részévé tettek.

Az eljárási cselekményekből nem állapítható meg, hogy a Választottbíróság a Vbt. 34. § (1) bekezdéséből fakadó kötelezettségének teljesítését elmulasztotta volna. Több tárgyalást tartott, azokon a felek előadhatták ügyüket. Az Eljárási Szabályzat 35. § (4) bekezdése szerint a Választottbíróság a bizonyítás módját maga állapíthatta meg, és azokat belső meggyőződése alapján értékelhette. Nem folyt hivatalból bizonyítási eljárás a választottbírósági eljárásban, csak a felek által csatolt okiratokat mérlegelte a Választottbíróság.

Az állam bírósága a Választottbíróság ítéletét nem értékelheti, a döntését nem mérlegelheti felül. A választottbírósági eljáráshoz vezető anyagi jogviszonyból származó jogok és kötelezettségek megítélésére az anyagi jogvita feloldása érdekében egyedül a Választottbíróság jogosult. Miután a felperes az ügyét előadhatta, a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontja alapján az érvénytelenítés iránti kérelmet alaptalannak ítélte.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt érvénytelenítési ok megvalósulását vizsgálva megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az óvadéki szerződéssel vegyesen megkötött választottbírósági szerződés feljogosította a felperest a kereset benyújtására, a választottbírósági eljárás megindítása megfelelt a választottbírósági szerződésnek. A Választottbíróság döntése az óvadéki szerződéssel kapcsolatos jogvitát oldotta fel, ezért az erre a pontra hivatkozással előadott érvénytelenítési kereset is alaptalan.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontjára alapított érvénytelenítés iránti kereset tekintetében az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Választottbíróság nem sértette meg döntésével a törvényben, illetve Eljárási Szabályzatában írtakat.

A Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt érvénytelenítési ok tekintetében kifejtette, hogy ez egy abszolút érvénytelenítési ok, melynek a választottbírósági ítélet tartalmából kell következnie. Nem a Választottbíróság eljárása, hanem az ítélete minősíthető a magyar közrendet sértőnek. Kiemelte, hogy egy belföldi jog alkalmazásával meghozott választottbírósági ítélet csak akkor lehet a magyar közrendbe ütköző, ha a Választottbíróság olyan értelmezéssel ruház fel egy alkalmazott jogszabályt a konkrét jogviszonyra vetített jogkövetkeztetésével, amely lerontja az állam feltétlen érvényesülést igénylő normáit, azokat tagadja. A közrendbe ütközés nem az adott relatív hatályú jogviszonyban résztvevő fél konkrét jogsérelmét, hanem az állam jogrendjének sérelmét jelenti.

Az adott esetben a választottbírósági ítélet a magyar közrendbe nem ütközik, mert a magyar kötelmi jog szabályait nem ruházta fel olyan jogértelmezéssel, nem töltötte ki olyan tartalommal, amely az állam jogrendjében feltétlen alkalmazást igénylő alkotmányos szabályokat, a polgári jogviszonyokat is jellemző alkotmányos alapelveket tagadta volna nyilvánvaló módon.

A felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a Választottbíróság ítéletének érvénytelenítését, az alperesek perköltségben való marasztalását. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértően bírálta el az érvénytelenítési keresetet és elmulasztotta indokolási kötelezettsége teljesítését.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontja tekintetében az elsőfokú bíróság nem tárta fel kellőképpen a választottbírósági ítélet nyilvánvaló iratellenességét, és nem vezetett bizonyítást az óvadéki szerződések egyezőségére, a bérleti óvadéki szerződés létezésére vonatkozóan. Álláspontja szerint helytelenül értelmezte az elsőfokú bíróság ezt az érvénytelenítési okot. Jóllehet észlelte a Választottbíróság eljárásának jogszabálysértését, de az érvénytelenítés határait szűken értelmezte. A Választottbíróság helytelen, valótlán tényekből vont le következtetést oly módon, hogy az általa valósnak vélt tényeket a felekkel nem közölte, így azok az ügyüket nem tudták előadni.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontja vonatkozásában állította, hogy mivel a Választottbíróság az ítéletét egy nem létező okiratra alapította, e nem létező okiratban választottbírósági szerződést

sem lehetett kötni.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja tekintetében az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában nem fejtette ki, hogy a választottbíróági ítélet miért nem sértette a Vbt. 3. § (1) bekezdés c) pontját, 27. §-át, az Eljárási Szabályzat 17. § (2) bekezdését, 28. § (1) bekezdését és 35. § (1) bekezdését. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében megkövetelt, a tisztességes eljáráshoz való joga is sérült e körben.

A Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontja vonatkozásában is fenntartotta keresetében kifejtett álláspontját, mely szerint egy olyan tényre alapított ítélet, amelyet a felek nem állítottak, az okiratot nem csatolták be, sérti az állam feltétlen érvényesülést igénylő normáit, a közrendet és a jogbiztonságot. Nem tekintette ítélt dolognak a felperes jogelődje elleni felszámolási eljárást lefolytató bíróság végzésében megállapított tény, mely szerint a kölcsön óvadéki szerződése nem a bérleti szerződés biztosítéka. E körben utalt a BH2002.235. és BH2010.191. számú eseti döntésekre. Hangsúlyozta, hogy a res iudicata a jogrend alapja, annak megsértése a közrend sérelmét jelenti.

Állította, hogy a perköltség mérséklésének van helye a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése, illetve 3. § (6) bekezdése alapján, mert nem áll arányban az ügyvédi munkadíj az elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Csak két tárgyalást tartott az elsőfokú bíróság, az ügy pedig nem volt bonyolult.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben kérték a jogerős ítélet hatályában való fenntartását. Állították, hogy helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, csak szűk körben, rendkívüli jogszabálysértések esetén van lehetőség a választottbíróági ítélet érvénytelenítésére a Vbt. 55. §-a alapján. A feleknek nem sérült az ügy előadhatóságához fűződő joga [Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pont], mert a Választottbíróóság az ítéletében a kölcsönszerződésekre és a bérleti szerződésekre utalt, amelyek mind hivatkoztak az óvadék átadására, s a felek az okiratokkal kapcsolatban előadhatták álláspontjukat.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontjának megsértésével kapcsolatban utaltak arra, hogy az okiratok tartalmazták a választottbíróági szerződést és a felperes kifejezetten elfogadta a választottbíróóság joghatóságát.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontja megsértése körében utaltak arra, az indokolási kötelezettség megszegése nem hatályon kívül helyezési ok, amennyiben az ítéletből megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság mire alapítja a döntését, s ez a jelen ügyben megállapítható.

A felperes jogi érvei az e körben előadottak esetében megegyeztek a többi pontnál kifejtettekkel, ahol az elsőfokú bíróság részletesen megindokolta a döntését.

A Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pont megsértésére alapított felülvizsgálati kérelem tekintetében állították, hogy a

felszámolási eljárást lefolytató bíróság megállapításának jelen ügyre nem volt res iudicata hatása.

A perköltség mérséklésére vonatkozó felülvizsgálati kérelem körében hivatkoztak egyrészt arra, hogy összegszerűen megjelölt kérelem hiányában a kérelem érdemi elbírálásra alkalmatlan, egyébként pedig már az elsőfokú bíróság is 66 %-kal mérsékelte a perköltséget.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben állított jogszabálysértések nem valósultak meg.

A Kúria mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy helytállóan emelte ki az elsőfokú bíróság: az állam bírósága nem vizsgálhatja felül a választottbírósági ítéletet a tartalma alapján. A választottbíróság esetleges téves ténymegállapítása, és az ebből levont következtetései nem bírálhatók felül az állam bírósága által. Így jelen perben érdemben nem volt vizsgálható, hogy az óvadéki szerződés létezése, tartalmának megállapítása körében a felperes által sérelmezett, a választottbírósági ítéletben foglalt ténymegállapítás iratellenes-e, s az esetlegesen téves megállapításból téves jogi következtetést vont-e le a Választottbíróság. Az állam bírósága a választottbíróság eljárása körébe utalt jogvita tekintetében nem folytathat le bizonyítást, és a bizonyítékok felülmérlegelését sem végezheti el.

Téves a felperesnek az a felülvizsgálati kérelemben foglalt érvelése, amely szerint a jogerős ítélet sérti a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, mert nem értékelte az alábbi „súlyos jogsértést”: a „választottbíróság helytelen, valótlan tényekből vont le következtetést, oly módon, hogy az általa valósnak vélt tényeket a felekkel nem közölte, így azok a választottbíróság feltételezésére reagálni sem tudtak, így ügyüket nem adhatták elő.”

A felperes érvelésével szemben a Vbt. 55. § (1) bekezdésében foglalt érvénytelenítési ok körében az állam bíróságának azt kell vizsgálnia, hogy a választottbírósági eljárásban a felperes, a perbe vitt jogvita tekintetében, képes volt-e az ügyét előadni, a Vbt. 27. §-ában foglalt követelményt teljesítve biztosította-e ezt számára a Választottbíróság.

A Választottbíróság Eljárási Szabályzatának (továbbiakban: Eljárási Szabályzat) a felperes által a felülvizsgálati kérelmében is hivatkozott 17. § (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

Az eljárás során tiszteletben kell tartani a felek egyenlőségének, egyenlő elbánásának az elvét, valamint minden félnek azt a jogát, hogy a választottbírósági eljárás anyagát, a többi fél beadványait, az általuk előterjesztett bizonyítékokat, az eljáró tanács által foganatosított eljárási cselekményeket megismerhesse és álláspontját a választottbírósági eljárás során szóban és írásban

kifejthesse.

E rendelkezésekből egyértelműen megállapítható, nem terheli a választottbírósgot olyan kötelezettség, aminek teljesítését a felperes hiányolja, nevezetesen az, hogy „az általa valósnak vélt tényeket a felekkel” előzetesen közölje. Így a közlés hiányára alapított felperesi jogi érvelés – miszerint nem tudott a választottbírósg feltételezésére reagálni, így ügyét nem adhatta elő – szintén téves.

Azt, hogy a Választottbírósg valótlan tényekből vont-e le következtetést, az elsőfokú bíróság érdemben nem is vizsgálhatta, mert ez a tevékenysége a bizonyítékok értékelését, felülmérlegelését jelentené. Az elsőfokú bíróság részletesen áttekintette, elemezte a választottbírósgai eljárás során végzett eljárási cselekményeket, s a választottbírósgai iratok tartalma alapján helytálló az a megállapítása, hogy a felek nem voltak akadályozva ügyük előadásában. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül utasította el a Vbt. 55. § (1) bekezdés c) pontjára alapított keresetet, mert nem állt fenn a felperes által állított ezen érvénytelenítési ok.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott érvénytelenítési ok vonatkozásában is megalapozott az elsőfokú bíróság elutasító ítélete. Megalapozottan állapította meg, hogy a Választottbírósg nem lépett túl a felek megállapodásában meghatározott kereteken. Az óvadéki szerződés tartalmazta a választottbírósgai kikötést, a Választottbírósg az óvadéki szerződést értelmezte, így nem valósult meg ez az érvénytelenítési ok sem.

A Vbt. 55. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt érvénytelenítési ok tekintetében valótlanul állította a felperes, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg az ítéletét abban a körben, miért nem sértette a választottbírósgai ítélet a Vbt. 3. § (1) bekezdés c) pontját.

A Vbt. 3. § (1) bekezdésének c) pontja akként rendelkezik, hogy bírósági peres eljárás helyett választottbírósgai eljárásnak van helye, ha a választottbírósgai eljárást választottbírósgai szerződésben kikötötték.

A bíróság jogerős ítéletében, az előbbi bekezdésben elemzett Vbt. 55. § (1) bekezdés d) pontjában írt érvénytelenítési ok vizsgálata körében, megindokolta azt a megállapítását, hogy fennállt a választottbírósgai szerződés a felek között. Az elsőfokú bíróság a Vbt. 27. §-ában foglalt rendelkezések érvényesülése vonatkozásában az álláspontját az 55. § (1) bekezdés c) pontjára alapított érvénytelenítési ok megvalósulása vizsgálata körében kifejtette, s ugyanez igaz az Eljárási Szabályzat 17. § (2) bekezdésére, 28. § (1) bekezdésére és 35. § (1) bekezdésére. Nem sérült tehát a felperes tisztességes eljáráshoz való joga. Mindebből következően nem állapítható meg ennek az érvénytelenítési oknak a fennállása

sem, nem jogszabálysértő a jogerős ítélet azért, mert a keresetet e körben is elutasította.

A Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontja vonatkozásában is teljes mértékben egyetért a Kúria az elsőfokú bíróság álláspontjával. A Választottbíróság a jogvitában szereplő, a felek által hivatkozott szerződések tartalmát értelmezve hozta meg határozatát. A magyar kötelmi jog szabályait nem ruházta fel olyan jogértelmezéssel, nem töltötte ki olyan tartalommal, amely az állam jogrendjében feltétlen alkalmazást igénylő alkotmányos szabályokat, a polgári jogviszonyokat is jellemző alkotmányos alapelveket tagadta volna nyilvánvaló módon.

A Választottbíróság ítélete egészéből megállapíthatóan a felperes által sérelmezett ténymegállapítás - mely szerint az óvadéki szerződés a bérleti szerződés biztosítékaul is szolgált -, a Választottbíróság értelmezésében azt jelentette, hogy az óvadéki szerződés és a bérleti szerződés összefüggő kikötései szerint a felperes jogelődje vállalta a kölcsönök visszafizetésének, valamint az irodaház hasznosításából származó fedezet meglétének kockázatát. A Választottbíróságnak ez a megállapítása a választottbírósági eljárásban és a felperes jogelődje elleni felszámolási eljárásban résztvevő felek teljes azonosságának hiánya okából, továbbá a két eljárás tárgyának, az alapul fekvő tényeknek a különbsége miatt nem sértheti a felszámolási eljárásban hozott jogerős határozathoz fűződő, a Pp. 229. § (1) bekezdésében szabályozott anyagi jogerő szabályát.

A kifejtettekből következően nem állapítható meg a Vbt. 55. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt érvénytelenítési ok megvalósulása sem. E körben is helytállóan utasította el a keresetet az elsőfokú bíróság.

A Kúria nem találta megalapozottnak az elsőfokú perköltség mérséklése iránti felülvizsgálati kérelmet sem. Az elsőfokú bíróság a felperes által 603.200.000 Ft-ban megjelölt pertárgyérték alapulvételével, mérlegeléssel állapította meg az alperesek ügyvédi munkadíjból álló perköltségét 3.690.160 Ft + Áfa összegben, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésében foglaltakra hivatkozással. A felperes e körben nem adott elő határozott felülvizsgálati kérelmet, s nem jelölte meg, hogy a jogerős ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése mely jogszabály rendelkezését sérti, amely indokolná a perköltség mérséklését. Mindezekre tekintettel e felülvizsgálati kérelme is alaptalan volt.

A kifejtett indokokra tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alaptalan felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesek felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét, amely az alperesek jogi

képviseletével felmerült ügyvédi munkadíjból áll. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a)-c) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2015. október 13.

Dr. Török Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró